

ID EVNIR

ungu kenna seg noydd at selja seg sjálvan og rúsevnir fyri at figgja misbrúki. Helgi hevur einaferð verið ein av teimum. Seinastu árin hevur honum best dámt at roykja hassj heima við hús ella í bili, men í hansara yngri døgum var tað náttarlívið og tey hørdi rúsevnini, sum lokkaðu. Og har hendi nógv, sum er trupult at taka uppá tungu í dag.

– Tað hendi tað til tíðir, at ung fólk seldu mær sex aftur fyri ein bana. Tað kostar kanska 6-800 krónur at fáa eitt gramm av amfetamin ella speed, og tað hava tey ungu ikki ráð til, sigur Helgi.

Hvørjr eru so bakmenninir

Tað er spurningurin, sum mong helst sita við. Hvussu ber tað til, at lögreglan ikki kann finna fram til teir føroyingar, sum brúka tey ungu til at selja fyri seg?

– Tað eru fleiri lög av fólki.

Fyrst hava vit teir stóru fiskarnir. Tað eru teir, sum taka fleiri kilo av rúsevnum við til Føroyar, typiskt við Norrønu. Teir eru púra vanligir menn við góðum størvum, konu og børnum og síggja púra vælfungerandi út, sigur Helgi.

Teir bakmenninir selja sjálvir ongantið stórar nøgdir til nakran. Teir geva tó partar av sínum rúsevnum til millummenn, sum fáa áleið 5000 krónur fyri at selja eina minni nøgd.

– Hesir millummenninir hava síðani ung fólk, sum so at siga einki fáa burturúr at selja víðari. Tey eru seinasta liðið og vanligast tey ólukkudýrin, sum lögreglan fangar, sigur Helgi Bech.

Hesi ungu fólkinir eru niðasta liðið í narkoumhvørvinum og tey selja fyri at figgja sítt egna misbrúk.

– Tey fáa typiskt bara sítt egna rúsevni aftur fyri at selja. Og oftast

ikki eingongd tað. Tí selja tey seg sjálvan fyri at fáa meira, sigur Helgi.

Tað er tó ikki altíð neyðugt hjá teimum ungu at fara so langt. Tí tey nýggju sløgin av rúsevnum, sum eru á gøtuni í hópatali eru tey, sum læknarnir geva út.

– Eg havi sjálvur selt fleiri sløg av nervamedisinum, sum eg fekk frá læknanum. Hann gav mær sítt fartelefnummar, so eg ongantið skuldi mangla tað. Eg veit tó ikki, um hann visti av, at eg seldi tað víðari, greiðir Helgi Bech frá.

Hann kennir eisini fleiri fólk, sum fara til lækna við tí fyri eyga at fáa staðfest ADHD, so at tey fáa hendur á heilivágnum ritalin.

– Ritalin er allastaðni og nógv brúkt. Ein tablett av ritalin kostar áleið 150 krónur, og rúsurin heldur upp til 20 tímar, um tablettin verður brotin og sniffað, sigur Helgi.

Eftir hansara tykki eru tey nógv, sum hava ADHD ella hava fingið staðfest sjúkuna av órøttum, og tey selja øll tablettirnar víðari í býarlívinum.

– Tey hørdi rúsevnini og tað frá læknunum er ikki at spæla við. Tað er ótrúliga sterkt og í til dømis extasy veit man í veruleikanum ikki, hvat er í, sigur Helgi Bech.

Farin í viðgerð

Helgi hevur livað í hesum krimi-nella heimi í áleið 20 ár. Men fyrr í ár endaði galið. Í februar var hann í einum langum rúsi í áleið eina viku. Øll hugsandi sløg av rúsevnum endaðu í hansara kroppi og endin á rúsevnistúrinum gjørdist óhugnaligur.

– Eg minnst bara eg ballaðist, og so vaknaði eg á sjúkrahúsinum. Læknarnir søgdu, at eg fekk hjartasteðg men teir kláraðu at fáa lív í meg aftur, sigur Helgi Bech.

Hann sigur, at føroyska samfelagið noyðist at fara undir einari miðvísari ætlan fyri, hvussu tey ætla at raðfesta tey ungu, sum enda í hesari støðuni. Tí fleiri ferðir royndi hann og familja hansara at fáa stuðul frá almannaverkinum til at senda Helga á eitt gott rúsevnisviðgerðarheim í Danmark.

– Men tað var ongantið nakar áhugi at senda meg til viðgerðar. Nú eri eg farin, men tað er ein dansk kommuna, sum betalir. Tí tað kostar nógv meira, enn eg kann betala sjálvur, sigur Helgi Bech.

Hann hevur verið rúsfriur nú í 120 dagar, og vónin er, at hann ongantið aftur endar í hasum umhvørvinum.

– Nú er tað ein farin tíð. Eg veit, at eg fari at klára at sleppa burturúr tí, sigur Helgi Bech.